

תוספתא

רחימי עלאי, מארי דסכלתנו אסתפלו, הורמני ידיען בקולפי דסיכתא, קריבו למנדע, מאן מנכון מארי דעיינין בסכלתנו, וידע בשעתא דסליק ברעותא דרזא דרזין, לאפקא תלת גוונין כחדא כלילן, ואינון, חוור וסומק וירוק, תלת גוונין כחדא אשתליכאן דא עם דא, מזדווגן (ס"א מודלגו) דא עם דא, מגרופיא תתאה אצטבע, ונפקא מגו גוונין אלין.

וכל גוונין אלין, אתחזון בהאי. חיזו איהו לאסתפלא, פעינא דכדולחא אתחזי בשעתא. כגוונא דכטש כגוונה, הכי אתחזי לבר. אלין תלת גוונין סחרן להאי, וגוונא אזלא סלקא ונחתא קסטורין דקטרא קביעי כגוון (ס"א כגוונה).

גוונין סחרין (ס"א גוונין) כלילן כחדא, סלקין לה לעילא ביממא, ונחתא בליליא. שרגא דדליק אתחזי בליליא, ביממא אסתתרת נהורא, טמירא כמאתן וארבעין ותמניא עלמין, כלהו אזלין לגוונה (ס"א כגוונה) מלעילא לתתא, גו תלת מאה ושתינ וחמש שייפין גניזא ואתכפסא לתתא.

מאן דמפשפש לאשכחא לה, יתבר גדפין קליפין טמירין, ויפתח תרעין. מאן דזכי למיחמי, יחמי גו ידיעה וסכלתנו, כמאן דחמי בתר כותלא. בר מן משה נביאה מהימנא עלאה, דהנה חמי ליה עינא כעינא, לעילא באתר דלא אתיידע.

מאן דלא זכי, דחו ליה לבר, כמה חבילי טהירין אודמנו לגביה, אודמנו נפקי עליה, ואפיקו ליה דלא יסתפל בענוגא דמלפא. ווי לון לאינון חייבין דעלמא, דלא זכאן לאסתפלא, כמה דאת אמר, (כמדבר ד) ולא יבאו לראות כבלע את הקדש וגו'.

אמר רבי יהודה, מסתפל הוינא, והא מגו זהירין אלין, מסתפלן נשמתהון דצדיקנא, כד אתדבקו בהאי

תוספתא

אהובים עליונים, בעלי התבונה, התבוננו. מושלים היודעים בהפאת ההבטה התקרבו לדעת, מי מכם בעלי עינים בתבונה, ויודע בשעה שעולה ברצון של סוד הסודות להוציא שלשה גונים כלולים כאחד, והם לכן אדם וירק, שלשה גונים משלבים כאחד זה בזה, מתיחדים זה עם זה. מגרפה תחתונה נצבעת ויוצאת מתוף הגונים הללו.

וכר הגונים האלו נראים בזה, מראה הוא להסתפל, כעין הפדלח נראה בשעה. כמו שפכה בתוכה, כך נראה בחוץ. שלשת הגונים הללו סוכבים את זה, והגון הולך, עולה ויורד. היכלות הקשר קבועים כגון [בתוכה].

גונים מקיפים [גונים] כלולים כאחד, מעלים אותה למעלה ביום ומורידים בלילה. נר שדולק נראה בלילה. ביום נסתר האור ומתחבא במאתים ארבעים ושמונה עולמות, שכלם הולכים לתוכה [בשילה] למעלה למטה בתוף שלש מאות ששים וחמשה איברים גנוזה, ומכוסה למטה.

מי שמחפש למצא אותה, ישבר כנפים קלפות נסתרות ויפתח שערים. מי שזוכה לראות, יראה תוף ידיעה ותבונה כמי שרואה אחר הכתל, פרט למשה הנביא הנאמן העליון שהנה רואה אותה עין בעין, למעלה במקום שלא ידוע.

מי שלא זוכה, דוחים אותו החוצה. כמה קבוצות בעלי דין מזדמנים אליו, מזדמנים ויוצאים עליו, ומוציאים אותו שלא יסתפל בענג המלך. אוי להם לאותם הרשעים של העולם שלא זוכים להסתפל, כמו שנאמר ולא יבאו לראות כבלע את הקדש וגו'.

אמר רבי יהודה, הייתי מסתפל, והרי מתוף הזהרים הללו מסתפלות נשמות הצדיקים, כשנדבקו במקום הזה. מתוף הזהרים הללו מסתפלות נשמות הצדיקים. אותם גונים עולים ונכללים

כְּאֶחָד. אֲשֶׁר מִי שִׁיּוּדַע לְהַכְלִיל
וּלְיַחַד אֶת כָּל־מִשְׁפָּטֵי הַתּוֹרָה
בְּמִקוֹם שֶׁצָּרִיף לְמַעַל
לְמַעַל, וְאֵז נִשְׁמַר הָאָדָם בְּעוֹלָם
הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. (ע"כ תוספתא)

פֶּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (תהלים טז)
וְעַז מִלֶּךְ מִשְׁפָּט אֶהֱבֶה אֶתְּךָ כּוֹנֵנֶת
מִיִּשְׂרָאֵל וְגו'. וְעַז מִלֶּךְ מִשְׁפָּט
אֶהֱבֶה - זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְעַז
מִלֶּךְ - תִּקְרָה שְׁמִחוֹן הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא אֵינוֹ אֶלָּא בְּמִשְׁפָּט,
שֶׁהָיָה בְּמִשְׁפָּט עוֹמֵד הָאָרֶץ,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (משלי כט) מִלֶּךְ
בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אָרֶץ.

וּמִשׁוֹם כֵּן, וְעַז מִלֶּךְ מִשְׁפָּט
אֶהֱבֶה, וְלֹא [מתחננת] נִתְקַנְתָּ בְּנִסְתָּ
יִשְׂרָאֵל אֶלָּא בְּמִשְׁפָּט, מִשׁוֹם
שֶׁמִּשְׁפָּט נִזְוֵנִית, וְכָל הַבְּרָכוֹת
שֶׁנּוֹטְלוֹת, הֵיא נּוֹטְלוֹת מִשָּׁם, וְלִכֵּן
וְעַז מִלֶּךְ מִשְׁפָּט אֶהֱבֶה - כָּל
הַתְּשׁוּבָה וְכָל הַאֲהָבָה שֶׁלֶּה בְּנִגְדֵי
הַמִּשְׁפָּט. אֶתְּךָ כּוֹנֵנֶת מִיִּשְׂרָאֵל -
סוּד שֶׁל שְׁנֵי הַכְּרוּבִים לְמִטָּה,
שֶׁהֵם תְּקוּן וְיִשׁוּב הָעוֹלָם, וְהָיָה
נִתְבָּאָר.

רַבִּי חִזְקִיָּה פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים קיג)
הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עַבְדֵי ה' הַלְלוּ אֶת
שֵׁם ה'. בְּפִסּוּק זֶה יֵשׁ לְהַתְּבַוֵּן
בוֹ. כִּינֵן שֶׁאֵמַר הַלְלוּיָהּ, אֵז לְמַה
הַלְלוּ עַבְדֵי ה', וְאַחַר כֵּן הַלְלוּ
אֶת שֵׁם ה'? אֶלָּא כֵּן שְׁנִינּוּ, מִי
שֶׁמִּשְׁבַּח אֶת [האחר] הָאֲחֵר, צָרִיף
לְשַׁבְּחוֹ לְפִי כְבוֹדוֹ, וּלְפִי כְבוֹדוֹ
כֵּן צָרִיף שְׁבַחוֹ. וְשְׁנִינּוּ, מִי
שֶׁמִּשְׁבַּח אֶת הָאֲחֵר בְּשַׁבְּחֵי שְׂאִין
בוֹ - הוּא מְגַלֶּה [גלוי ומסבב] אֶת
גְּנוּתוֹ, וְרוֹצֵה לְגַלוֹת אוֹתוֹ. וְעַל
זֶה מִי שֶׁעוֹשֶׂה הַפֶּסֶד עַל בֶּן
אָדָם, צָרִיף כְּפִי כְבוֹדוֹ וְלֹא יוֹתֵר,
שֶׁמִּתּוֹךְ שְׁבַחוֹ בֹא לְגְנוּתוֹ, וּבְכָל
שְׁבַח צָרִיף לְפִי כְבוֹדוֹ.

אֶתְּךָ, מִגּוֹ זְהִירֵינִי אֵלַיִן מִסְתַּפְּלִין נִשְׁמַתְהוּן דְּצַדִּיקָנָא.
אֵינוֹן גּוֹרְוֵינִי, סְלִקִין וְאֶתְּכַלִּילִין כְּחָדָא. זְכָאָה אִיהוּ מָאן
דִּידַע לְאֶכְלָלָא וְלִיַּחַדָא כְּלֵהוּ כְּחָדָא, לְאֶתְּקָנָא כְּלָא
כְּאֶתְּרֵי דְאֶצְטְרִיף לְעִילָא לְעִילָא, וְכִדִּין אֶתְנַטִּיר בְּרֵי נִשְׁ
בְּהָאֵי עֲלָמָא, וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי. (ע"כ תוספתא):

פֶּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (תהלים טז) וְעַז מִלֶּךְ
מִשְׁפָּט אֶהֱבֶה אֶתְּךָ כּוֹנֵנֶת מִיִּשְׂרָאֵל וְגו'.
וְעַז מִלֶּךְ מִשְׁפָּט אֶהֱבֶה, דָּא קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא.
וְעַז מִלֶּךְ, תִּקְרָה דְאֶתְּקִיף קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא,
לֹא אִיהוּ אֶלָּא בְּמִשְׁפָּט, דְּהָא בְּמִשְׁפָּט
אֶתְקִיִים אֶרְעָא. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (משלי כט) מִלֶּךְ
בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אָרֶץ.

וּבְגִין כֵּן, וְעַז מִלֶּךְ מִשְׁפָּט אֶהֱבֶה, וְלֹא (אתקף)
אֶתְתְּקַנְתָּ בְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל אֶלָּא בְּמִשְׁפָּט,
בְּגִין דְּמִתְמָן אֶתְזַנְתָּ, וְכָל בְּרַכָּאן דְּנִטְלָא,
מִתְמָן נִטְלָא. וּבְגִין כֵּן וְעַז מִלֶּךְ מִשְׁפָּט אֶהֱבֶה,
כָּל תְּאִיבוֹ, וְכָל רַחֲמֵי דִילָהּ לְקַבִּיל מִשְׁפָּט.
אֶתְךָ כּוֹנֵנֶת מִיִּשְׂרָאֵל, רְזָא דְתִרִין פְּרוּבִים
לְתַתָּא, דְאֵינוֹן תְּקוּנָא וְיִשׁוּבָא דְעֲלָמָא, וְהָא
אֶתְמַר.

רַבִּי (יִצְחָק) חִזְקִיָּה פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים קלה)
הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עַבְדֵי ה' הַלְלוּ אֶת שֵׁם
ה', הָאֵי קָרָא אִית לְאֶסְתַּפְּלָא בֵּיהּ, כִּינֵן דְאָמַר
הַלְלוּיָהּ, אֶמְאִי הַלְלוּ עַבְדֵי ה', וּלְבַתֵּר הַלְלוּ
אֶת שֵׁם ה'. אֶלָּא הֵכִי תְנִינֵן, מָאן דְּמִשְׁבַּח
(לְחָדָא) לְאֶחְרָא, אֶצְטְרִיף לְשַׁבְּחָא לִיהּ כְּפּוּם
יְקָרִיָּה, וְכְפּוּם יְקָרִיָּה הֵכִי אֶצְטְרִיף שְׁבַחִיָּה,
וְתִנֵּינֵן מָאן דְּמִשְׁבַּח לְאֶחְרָא, בְּשַׁבְּחָא דְלִית
בֵּיהּ, הוּא גָּלִי (גְלוּתָא וְכַבֵּב) גְּנוּתִיָּה, וְצָבִי לְגַלְאָה
לִיהּ. וְעַל דָּא, מָאן דְּעַבִּיד הַסְפָּדָא עַל בְּרֵי נִשְׁ,
אֶצְטְרִיף כְּפּוּם יְקָרִיָּה, וְלֹא יוֹתֵר. דְּמִגּוֹ
שְׁבַחִיָּה אֶתִּי לְגְנוּתִיָּה, וּבְכָל־אֶתְּרֵי שְׁבַחִיָּה אֶצְטְרִיף
כְּפּוּם יְקָרִיָּה.